

Úvod do problematiky sociální politiky

Přednáška č.1

Kontaktní údaje:

Zuzana Hrdličková

Kancelář 606 (6. Patro)

E-mail: z.hrdlickova@mail.muni.cz

Konzultační hodiny: čtvrtek od 10:45 – 11:45

POJEM SP

- Pojem SP u nás zdomácněl na přelomu 19. a 20. století
- Pokusů o definice je mnoho, sám pojem sociální politika je neurčitý, užívá se v mnoha významech
- O SP můžeme pojednat buď jako o **vědě** nebo jako o **druhu lidské činnosti**, tzn. SP jako sociální praxe je praktickou činností, politickým procesem; zároveň však vědním oborem
- Pojem SP: úsilí jednotlivých sociálních subjektů o změnu nebo o udržení a fungování sociálního systému

CÍL SP

- Hlavním cílem je čelit sociálním a ekonomickým ohrožením, s nimiž se lidé v průběhu svého života setkávají, případně vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj jednotlivců a sociálních skupin
- Základním cílem sociální politiky musí být vytvoření lidsky důstojných podmínek života a zajištění rovných příležitostí všem (tzn. rovný přístup ke vzdělání a ke zdravotní péči, k pracovním příležitostem, zajistit a garantovat dostatečný minimální příjem)

PRINCIPY SOCIÁLNÍ POLITIKY

- Princip sociální spravedlnosti
- Princip sociální solidarity
- Princip subsidiarity
- Princip participace

FUNKCE SOCIÁLNÍ POLITIKY

- Ochranná funkce sociální politiky
- Rozdělovací a přerozdělovací funkce sociální politiky
- Homogenizační funkce sociální politiky
- Stimulační funkce sociální politiky
- Preventivní funkce sociální politiky

NÁSTROJE SOCIÁLNÍ POLITIKY

- Právní řád
- Ekonomické nástroje
- Sociální programy
- Nátlakové akce
- Masmédia
- Organizační struktury
- Veřejné slyšení

OBJEKTY A SUBJEKTY SOCIÁLNÍ POLITIKY

- Za objekty sociální politiky jsou dnes považováni všichni občané dané země
- **Subjekty sociální politiky**
 - *Stát a jeho orgány*
 - *Zaměstnavatelé*
 - *Zaměstnavatelské, zaměstnanecké odborové orgány*
 - *Místní komunity, jejich orgány a instituce*
 - *Občanské iniciativy, dobročinné organizace, charitativní instituce*
 - *Církev*
 - *Občané, rodiny a domácnosti*

TYPY (MODELÝ) SP

- Existuje několik různých typologií

Členění dle Titmuse (1974):

- Redistributivní typ
- Výkonový (korporativní) typ
- Reziduální typ

VZTAH SP A HOPO

- **Pasivně** (SP je v pasivní roli)
- **Aktivně**: SP vytváří podmínky pro aktivaci a kultivaci lidského potenciálu